

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag att beskriva processerna i samband med start av säsongsvaccination mot covid-19 och influensa

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att redovisa delar av myndighetens arbete med att samordna, följa och utveckla smittskyddet avseende covid 19 och influensa. I uppdraget ingår att redogöra för vilka avvägningar som gjorts vid valet av startdatum för säsongsvaccination mot covid-19 och influensa. Myndigheten ska också analysera vilka för- och nackdelar som finns med samvaccination mot covid 19 och influensa.

Det ingår i uppdraget att, i den utsträckning som det är möjligt, göra en analys av hur startdatum har påverkat vaccinationstäckningen samt sådan sjuklighet och belastning på hälso- och sjukvården som är relaterad till covid-19 och influensa, både under säsongen 2023/24 och med erfarenheter från tidigare år. Resultatet ska redovisas både säsongsvis och översiktligt. I redovisningen av vaccinationstäckning ska ingå en uppskattning av hur många av de personer som inte omfattades av Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot covid 19 under säsongen 2023/24, exempelvis barn, som vaccinerades. Informationen kan inhämtas från regionerna. Vaccinationstäckningen ska redovisas uppdelat på åldrar.

Det ingår också i uppdraget att beskriva hur samarbetet mellan Folkhälsomyndigheten och regionerna är utformat och har fungerat, dels avseende valet av startdatum, dels avseende kommunikationsinsatser och hur kommunikationen samordnades vid vaccinationsstarten hösten 2023. Myndigheten ska även identifiera vilka eventuella förbättringar som kan göras inför kommande säsonger.

Folkhälsomyndigheten kan vid behov också belysa andra aspekter av hur vaccinationsprocessen fungerat och vilka lärdomar som kan dras.

I uppdraget ingår även att belysa Sveriges vaccinationsinsats i relation till övriga Norden samt andra relevanta länder att jämföra med, inom områden som smittspridning, vaccinationstäckning och andra relevanta parametrar.

Folkhälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget bistå Myndigheten för vård- och omsorgsanalys med information om arbetet, som underlag för den myndighetens uppdrag om att kartlägga ställningstaganden kring val av startdatum för säsongsvaccination mot covid-19 (S2024/00783).

Folkhälsomyndigheten ska när uppdraget utförs också föra dialog med regionerna samt Sveriges Kommuner och Regioner.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 31 maj 2024 lämna en muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Delredovisningen ska innehålla de delar av uppdraget som berör vaccinationstäckningen under säsongen 2023/24, samverkan med regionerna, uppföljning av kommunikationsinsatserna samt en preliminär analys av hur startdatum för vaccinationerna har påverkat covid-19- och influensarelaterad sjuklighet och belastning på hälso- och sjukvården.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 12 september 2024 lämna en muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). I delredovisningen ska ingå den slutliga analysen av hur startdatum för vaccination påverkat sjuklighet och belastning på hälso- och sjukvården samt vilka faktorer som har betydelse vid val av startdatum, en redogörelse för vilka för- och nackdelar som finns med samvaccination mot covid-19 och influensa samt vilka avvägningar som görs vid beslut av startdatum.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 1 december 2024 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Slutredovisningen ska även belysa Sveriges vaccinationsinsats i relation till övriga Norden samt andra relevanta länder att jämföra med.

För uppdraget får Folkhälsomyndigheten under 2024 använda 2 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Folkhälsomyndigheten har i uppgift att samordna, följa och utveckla smittskyddet på nationell nivå. Sedan vaccinationerna mot covid-19 påbörjades i december 2020 har Folkhälsomyndigheten löpande uppdaterat rekommendationerna om vem som bör vaccinera sig. Rekommendationerna har i viss utsträckning skilt sig åt över tid, men främst har äldre personer och personer i medicinska riskgrupper rekommenderats vaccination. Varje höst erbjuds dessa riskgrupper också vaccination mot säsongsinfluensa av regionerna.

Det har blivit allt tydligare att covid-19 blivit en sjukdom med varierande intensitet under året i likhet med influensa och att de båda sjukdomarna verkar ha liknande mönster i smittspridning. Detta ger anledning att överväga en vaccinationsinsats mot de båda sjukdomarna samtidigt. Vaccinationer mot influensa har, till skillnad från vaccinationer mot covid-19, getts under lång tid. Det är därför viktigt att följa upp både tidpunkten för vaccinationsinsatsen mot covid-19 och fördelar och nackdelar med samvaccination.

För att ge regionerna goda förutsättningar att planera sitt arbete med att bemanna, kommunicera och samordna logistiken kring vaccinationer kommer Folkhälsomyndigheten och regionerna överens om startdatum för influensavaccination i maj varje år. För säsongen 2023/24 valdes den 7 november 2023 som startdatum för allmänheten med möjlighet att vaccinera äldre på särskilda boenden något tidigare, både för influensavaccination och för vaccination mot covid 19 med det uppdaterade vaccin som då just hade levererats. Startdatumet väljs baserat på ett antal kriterier som handlar om att för covid-19 anpassa starten så de som rekommenderas vaccination var sjätte månad får uppdaterat vaccinskydd sex

till sju månader efter senaste dosen, för influensa att vaccinationen inte ges för tidigt på säsongen då skyddet klingar av efter några månader och för båda sjukdomarna att få en så hög vaccinationstäckning som möjligt när smittorna förväntas ha som högst spridning. Ytterligare beaktas tidigare erfarenhet av vaccinationstäckningsgrad vid samvaccination alternativt separata vaccinationsdatum. Beslut om val av startdatum för vaccinationer och samvaccination har varierat mellan olika länder. Regeringen bedömer att det finns behov av ökad kunskap om betydelsen av startdatum för vaccinationer och möjligheter för samvaccination mot covid 19 och influensa.

Tidpunkten för vaccination baseras på en rad faktorer i syfte att de med störst risk för allvarlig sjukdom och död ska ha ett kontinuerligt skydd mot covid-19 och ett gott skydd mot influensa under den period när sjukdomen förväntas ha en hög förekomst. För att detta ska uppnås krävs en effektiv logistik, kommunikation och samordning mellan regionerna och Folkhälsomyndigheten. Även denna process är viktig att följa upp.

Regeringen ger två uppdrag inom detta område; ett till Folkhälsomyndigheten och ett till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. Uppdraget till Folkhälsomyndigheten fokuserar på att beskriva de avväganden som ligger till grund för vaccinationsstart och samvaccination mot covid-19 och influensa. Uppdraget till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys syftar till att ge en internationell kontext av de ställningstaganden som görs vid val av datum för vaccinationsstart. Sammantaget möjliggör dessa två uppdrag en grund, för att därefter kunna belysa Sveriges arbete och resultat i relation till andra länder och till tidigare säsonger.

På regeringens vägnar

Anna Tenje

Vendela Bergfeldt

Kopia till

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Sveriges Kommuner och Regioner
Smittskyddsläkarföreningen